

TUYÊN TRUYỀN, GIÁO DỤC TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH CHO THANH NIÊN QUA CÁC ĐIỂM DI TÍCH TẠI PHỦ CHỦ TỊCH

ThS TRẦN THỊ THẨM

Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch

Tóm tắt: Chủ tịch Hồ Chí Minh - vị lãnh tụ kính yêu của dân tộc Việt Nam, Người đã dành trọn vẹn tình cảm, sự yêu thương cho toàn Đảng, toàn dân, toàn quân và đặc biệt là tầng lớp thanh niên. Hằng ngày, Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch đón và hướng dẫn hàng trăm lượt thanh niên khắp nơi trên cả nước đến tham quan, học tập, nghiên cứu về cuộc đời, sự nghiệp, tư tưởng, đạo đức, phong cách của Hồ Chí Minh; giúp thanh niên hiểu hơn về sự nghiệp chăm lo giáo dục, bồi dưỡng, đào tạo phát triển toàn diện về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống cho thế hệ thanh niên Việt Nam.

Từ khóa: Khu Di tích Phủ Chủ tịch; tuyên truyền, giáo dục; tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh; thanh niên

Khu di tích Phủ Chủ tịch hiện đang bảo tồn và phát huy các di tích nơi ở và làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh như: Nhà sàn, Nhà 54, Nhà H 67, Phủ Chủ tịch, Phòng họp Bộ Chính trị, Nhà bếp A và vườn cây, ao cá, giàn hoa... cùng với hơn 1.600 tài liệu, hiện vật. Mỗi di tích, tài liệu, hiện vật đều phản ánh những câu chuyện gắn liền với tư tưởng, phong cách đạo đức Hồ Chí Minh. Công tác tuyên truyền, giáo dục tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh thông qua các di tích về Người đem lại những bài học sâu sắc cho thanh niên, cổ vũ động viên thanh niên Việt Nam vững bước đi theo con đường mà Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lựa chọn.

Di tích tòa nhà Phủ Chủ tịch. Trong thời gian thực dân Pháp thống trị, tòa nhà này được gọi là Phủ Toàn quyền Đông Dương vì đây là nơi ở và làm việc của các Toàn quyền Đông Dương. Công trình mang phong cách thời Phục hưng được xây dựng từ những năm đầu thế kỷ XX (1900-1906). Ngày 10-10-1954, Hà Nội được giải phóng, Chủ tịch Hồ Chí Minh cùng Chính phủ, Trung ương Đảng từ Chiến khu Việt Bắc trở về Thủ đô sau 9 năm kháng chiến anh dũng và gian khổ. Các đồng chí trong Trung ương Đảng, Chính phủ mời Người về ở và làm việc tại Phủ Toàn quyền xưa, nhưng Người đã khước từ. Chủ tịch Hồ Chí Minh nói: Trước kia đây là Phủ Toàn quyền, nhưng việc xây dựng nên công trình kiến trúc này là bàn tay của những người thợ

Việt Nam. Bây giờ nhân dân được tự do, đất nước được độc lập, quyền làm chủ toà nhà phải thuộc về nhân dân. Người đề nghị sử dụng toà nhà làm nơi làm việc và tiếp khách của Chính phủ và Nhà nước Việt Nam. Từ đó toà nhà được gọi là Phủ Chủ tịch. Nơi đây đã diễn ra những hoạt động đối nội, đối ngoại của Chủ tịch Hồ Chí Minh trên cương vị người đứng đầu Đảng, Nhà nước. Cũng chính tại nơi đây, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đón tiếp và gặp mặt nhiều đại biểu thuộc các đoàn thể, các ngành, các giới... Người đón tiếp rất nhiều đại biểu thanh niên ưu tú như: Đoàn Đại biểu thanh niên mới được bầu vào Quốc hội khóa III, đoàn sinh viên Trường Sư phạm các Dân tộc miền núi, đoàn chiến sĩ lái máy bay chiến đấu xuất sắc của Không quân Việt Nam... Người dành tình cảm đặc biệt, gửi gắm một niềm tin vững chắc vào khả năng cách mạng to lớn của thế hệ thanh niên Việt Nam: “Thanh niên là người chủ tương lai của nước nhà. Thật vậy nước nhà thịnh hay suy, yếu hay mạnh một phần lớn là do các thanh niên”¹.

Di tích Nhà 54 và Nhà sàn - nơi ở và làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Sau khi dành toà nhà Phủ Toàn quyền cũ để Chính phủ làm việc và tiếp khách quốc tế, Chủ tịch Hồ Chí Minh chọn một ngôi nhà nhỏ gần bờ ao để ở và làm việc. Ngôi nhà này vốn là nơi ở của một người thợ điện nằm trong khu vực dành cho các nhân viên phục vụ cho toàn quyền Đông Dương trước đây. Chủ tịch Hồ Chí Minh bắt đầu sống và làm việc tại ngôi nhà này từ tháng 12-1954, vì vậy ngôi nhà được gọi là Nhà 54. Đến tháng 5-1958, Chủ tịch Hồ Chí Minh chuyển sang ở Nhà sàn ở phía bên kia bờ ao cá, nhưng hằng ngày Người vẫn trở về nơi đây để dùng cơm và khám sức khoẻ định kỳ. Nhà 54 chỉ có ba phòng nhỏ, mọi đồ dùng sinh hoạt của Người ở đây rất đơn giản, xếp đặt ngăn nắp, khoa học. Tại Nhà 54, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã soạn thảo nhiều văn kiện quan trọng của Đảng và Nhà nước, đưa ra

những chủ trương, chính sách cụ thể vừa phù hợp với thực tiễn của đất nước, vừa giải quyết những yêu cầu cơ bản của cách mạng Việt Nam...

Người thường xuyên quan tâm chăm lo, bồi dưỡng rèn luyện thanh niên trở thành những con người đủ đức, đủ tài để kế cận các thế hệ cha ông đi trước. Tin tưởng ở thanh niên, Người cũng đặt yêu cầu, trách nhiệm cao cho thanh niên đối với sự nghiệp cách mạng của cả nước. Tại buổi lễ khai mạc Trường Đại học nhân dân Việt Nam (ngày 19-1-1955), Chủ tịch Hồ Chí Minh nêu những vấn đề rất cụ thể với thanh niên: “Phải quan tâm đến việc khôi phục và xây dựng lại nước nhà. Nhiệm vụ của thanh niên không phải là hỏi nước nhà đã cho mình những gì? Mà phải tự hỏi mình đã làm gì cho nước nhà. Mình phải làm thế nào cho lợi ích nước nhà nhiều hơn? Mình đã vì lợi ích nước nhà mà hy sinh phấn đấu chừng nào”². Năm 1956, tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ II của Đoàn thanh niên lao động Việt Nam tại Hà Nội, Người ân cần căn dặn đoàn viên, học sinh, sinh viên là: Muốn đoàn kết cùng cố và phát triển thì tất cả đoàn viên phải làm gương mẫu... Người chú trọng công tác đào tạo thanh niên, chỉ đạo lựa chọn, cử hàng ngàn thanh niên Việt Nam đi đào tạo ở nước ngoài.

Dù trên cương vị Chủ tịch nước, Chủ tịch Đảng nhưng Chủ tịch Hồ Chí Minh sống rất bình dị, giản dị. Phòng ngủ của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đồ dùng sinh hoạt chỉ vền vện có chiếc giường đơn mộc mạc, chiếc tủ nhỏ đựng vài bộ quần áo lụa Bác mặc hàng ngày, bộ quần áo kaki Người dùng khi tiếp khách hoặc đi công tác... Trong một lần chuẩn bị đi công tác nước ngoài, các đồng chí phục vụ xin may áo mới nhưng Người nói: Hoàn cảnh nước ta còn nghèo thì sang trọng với nước bạn thì thế nào cũng thua, nhưng tiết kiệm mới là điều đáng quý. Vào mùa Hè, thấy ngôi nhà Bác nóng bức, để đảm bảo sức khoẻ cho Người, anh em xin phép lắp máy điều hoà nhiệt độ nhưng Người lại đề

ngộ dành máy đó cho quân y viện hoặc trại điều dưỡng thương binh... Đây là những bài học bổ ích đối với mỗi thanh niên, sinh viên, học sinh, những thế hệ con cháu sinh ra trong thời bình, điều kiện cuộc sống đầy đủ sẽ phần nào hiểu được những cống hiến to lớn, vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh, người dành trọn vẹn cuộc đời của mình cho sự nghiệp giải phóng dân tộc, chăm lo đời sống của nhân dân, không màng lợi ích cá nhân.

Ngôi nhà sàn là nơi gắn bó với Chủ tịch Hồ Chí Minh trong khoảng thời gian 11 năm (1958-1969), là di tích trung tâm quan trọng nhất trong Khu Phủ Chủ tịch. Tại đây, Người đã ngày đêm suy nghĩ cùng Bộ Chính trị đề ra đường lối chiến lược, sách lược cho cách mạng Việt Nam, lãnh đạo nhân dân vượt qua khó khăn, thử thách để thực hiện tốt nhiệm vụ: xây dựng CNXH ở miền Bắc, đấu tranh giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, góp phần tích cực vào cuộc đấu tranh vì hoà bình, độc lập dân tộc dân chủ và CNXH trên thế giới.

Ngôi nhà sàn của Chủ tịch Hồ Chí Minh được thiết kế theo kiểu nhà sàn của đồng bào dân tộc ở Việt Bắc: nhà hai tầng, xung quanh có màn che, tầng dưới để thoáng. Trước nhà là một vườn hoa nhỏ, trồng nhiều loại hoa. Phía ngoài là hàng rào râm bụt gợi nhớ hình ảnh quê hương Nghệ An, nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh sinh ra và lớn lên. Tầng dưới nhà sàn kê một bộ bàn ghế lớn, là nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh làm việc về mùa Hè, nơi Người họp, trao đổi công việc với các đồng chí trong Bộ Chính trị, cán bộ phụ trách đầu ngành hoặc các địa phương và cũng là nơi Người tiếp thân mật các cán bộ, chiến sĩ miền Nam. Trên bàn làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh hiện nay vẫn còn những cuốn sách Người đang đọc vào những ngày cuối cùng. Trong đó, có những cuốn sách nói về gương người tốt, việc tốt của các giới, các ngành được người đặc biệt quan tâm: Cuốn *Dân tộc anh hùng giai cấp*

tiên phong; Hợp tác xã là nhà, xã viên là chủ; Vì nước vì dân; tập sách Thế hệ anh hùng; sách Việc nhỏ nghĩa lớn. Các cá nhân có thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua làm việc tốt được Chủ tịch Hồ Chí Minh tặng thưởng Huy hiệu của Người.

Người chăm lo bồi dưỡng, giáo dục lý tưởng và đạo đức cách mạng cho thanh niên, giáo dục ý thức làm chủ, quan tâm đào tạo thế hệ trẻ trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội. Người khuyên thanh niên: Thanh niên phải có đức, có tài “Có tài mà không có đức ví như một anh làm kinh tế tài chính rất giỏi nhưng lại đi đến thụt két thì chẳng những không làm được gì ích lợi cho xã hội, mà còn có hại cho xã hội nữa. Nếu có đức mà không có tài ví như ông Bụt không làm hại gì, nhưng cũng không có lợi gì cho loài người”³. Tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ III của Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam, tổ chức từ ngày 23-3 đến 25-3-1961 ở Hà Nội, Người chỉ ra cho đoàn viên và thanh niên: “Đầu Đảng cần thì thanh niên có, việc gì khó có thanh niên làm”⁴. Luôn theo dõi theo sự phát triển của phong trào cách mạng của tuổi trẻ, Người kêu gọi: “Các cháu thanh niên gái cũng như trai hãy thực hiện tốt “Ba sẵn sàng”, xung phong hiến dâng tất cả tinh thần và lực lượng của tuổi trẻ cho sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước, cho Tổ quốc và chủ nghĩa xã hội”⁵. Khi tuổi trẻ lập được chiến công, Người khen ngợi: “Bác rất vui lòng khen ngợi các cháu thanh niên trong cả nước... các cháu là thế hệ anh hùng trong thời đại anh hùng”⁶... Trước những hy sinh, mất mát của thanh niên do kẻ thù gây ra, Người đau buồn, xót xa vô hạn: “Tất cả thanh niên Việt Nam là con cháu của tôi. Mất một thanh niên thì hình như tôi đứt một đoạn ruột... Họ chết cho Tổ quốc sống mãi; vật chất họ mất nhưng tinh thần họ vẫn luôn luôn sống với non sông Việt Nam”⁷.

Năm 1969, dù sức khoẻ đã yếu, Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn thường xuyên theo dõi tin tức về hoạt động học tập và lao động tại các nhà trường. Người rất vui

khi biết học sinh Việt Nam trong chiến tranh ác liệt vẫn cố gắng học tập và lao động sản xuất. Chiều 19-5-1969, sau khi các thầy thuốc kiểm tra xong sức khoẻ, Người ngồi viết thư khen các cháu học sinh thôn Phú Mãn, Yên Phương, Bắc Ninh, trong bức thư có đoạn: “Bác rất vui lòng biết các cháu vừa học tập tốt, vừa tham gia sản xuất tốt... Các cháu là những người chủ tương lai của nước nhà... Bác mong các cháu luôn luôn cố gắng hơn nữa...”⁸. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định lòng tin vào những người chủ nhỏ - thế hệ tương lai của đất nước.

Ngày 23-5-1969, Chủ tịch Hồ Chí Minh tiếp Chủ tịch Thượng nghị viện Chilê X. Agiendê (sau này là Tổng thống). Sau đó, ông Agiendê đã ghi lại những ý nghĩ chân tình của mình trong một bài báo: “Chủ tịch lần lượt giới thiệu với chúng tôi những em thiếu nhi anh hùng miền Nam... Sau đó, Chủ tịch mở một quyển vở cũ và với giọng dịu hiền, Chủ tịch đọc những con số chỉ rõ những thanh niên, thiếu nhi đã đạt được thành tích xuất sắc trong học tập, lao động và trong những việc làm anh hùng. Con số này ngày một tăng, nói lên sự nỗ lực của thanh niên”. Ông Agiendê kết luận: “Chưa bao giờ một người khi nói với chúng tôi về các em nhỏ lại giáo dục chúng tôi nhiều như vậy”⁹.

Ngày 14-6-1969, Người tiếp đồng chí Nguyễn Phú Soại và Nguyễn Khánh Phương là hai cán bộ của Cơ quan đại diện Chính phủ Cách mạng lâm thời Cộng hoà miền Nam Việt Nam tại Hà Nội. Trong hồi ký của mình, các đồng chí kể lại: “Đúng 7 giờ, chúng tôi vào nhà Bác. Bác tiếp chúng tôi như những người thân trong gia đình. Tôi ngồi cạnh Bác và quạt cho Bác. Bác thân mật nói: Nếu để tình hình này kéo dài thì ba má và gia đình các cháu đang chiến đấu ở miền Nam sẽ kém yên tâm. Bác dặn chúng tôi đại ý: phải nuôi dạy các cháu tiến bộ vì bản chất của các cháu rất tốt, các cháu đều là những mầm non của đất nước. Việc dạy dỗ, nuôi dưỡng đòi hỏi phải có lòng thật sự thương yêu các cháu...

Nghe những lời dạy bảo ân cần của Bác, chúng tôi càng thấm thía tấm lòng yêu thương của Bác đối với miền Nam, đối với tuổi trẻ của đất nước”¹⁰.

Nhà 67. Vào những năm 1966-1967, đế quốc Mỹ mở rộng chiến tranh phá hoại ra miền Bắc bằng không quân, hải quân. Trước tình hình đó, để đảm bảo an toàn tuyệt đối cho Chủ tịch Hồ Chí Minh, Bộ Chính trị đã quyết định xây dựng ở phía sau nhà sàn một ngôi nhà kiên cố đề phòng tình huống bất ngờ xảy ra. Ngày 1-5-1967, nhân dịp Chủ tịch Hồ Chí Minh đi công tác nước ngoài, ngôi nhà được khởi công xây dựng. Ngôi nhà được đặt tên theo năm xây dựng - Nhà 67. Ngày 30-6-1967, Chủ tịch Hồ Chí Minh trở về Hà Nội sau chuyến đi công tác dài ngày. Thấy ngôi nhà mới, Người tỏ ý không vui và đề nghị sử dụng làm nơi họp Bộ Chính trị, nơi làm việc với các đồng chí Trung ương và các cán bộ phụ trách đầu ngành.

Nhà 67 còn là nơi Người điều trị bệnh trong những tuần cuối cùng, khi sức khoẻ diễn biến ngày càng xấu và phức tạp, cũng là nơi ghi dấu những tình cảm của Chủ tịch Hồ Chí Minh với dân, với nước. Bệnh tình của Chủ tịch Hồ Chí Minh ngày một trầm trọng, nhịp tim rối loạn thất thường, nhưng khi tỉnh lại, Người vẫn hỏi về tin chiến sự ở miền Nam, về tình hình lũ lụt ở miền Bắc. Ngày 22-8-1969, Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi điện chào mừng tới Hội nghị Thanh niên sinh viên thế giới “Vì thắng lợi cuối cùng của nhân dân Việt Nam” họp tại Helsinki (Phần Lan). Người cảm ơn sự ủng hộ, cổ vũ của thanh niên thế giới đối với sự nghiệp chống Mỹ cứu nước của nhân dân Việt Nam. Ngày 30-8, trong một lần tỉnh lại, Người không quên nhắc nhở các đồng chí trong Văn phòng Phủ Chủ tịch gửi lẵng hoa tới các đơn vị bộ đội bắn rơi máy bay Mỹ, các đơn vị công an nhân dân dịp ngày Quốc khánh.

Trong Khu di tích Phủ Chủ tịch còn có những điểm di tích chứng kiến nhiều hoạt động đối nội và đối ngoại quan trọng của Chủ tịch Hồ Chí

Minh trong 15 năm Người sống và làm việc ở đây, trong đó có *Nhà họp Bộ Chính trị*. Tại đây đã diễn ra nhiều cuộc họp Bộ Chính trị bàn về những vấn đề trọng đại của đất nước trong những năm 1954-1969. Đây cũng là nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ đón tiếp các tầng lớp nhân dân Việt Nam mà Người còn tiếp nhiều đoàn khách quốc tế nhằm tăng cường sự hiểu biết lẫn nhau giữa Việt Nam với các dân tộc trên thế giới, qua đó tranh thủ sự ủng hộ của nhân dân yêu chuộng hòa bình trên thế giới đối với cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước của nhân dân ta, đẩy nhanh cuộc đấu tranh chính nghĩa đi đến thắng lợi, đồng thời khẳng định vị thế của Việt Nam trên trường nơi trưng bày hai chiếc xe ô tô Pobeda, Peugeot 404 và xe Zit do Đảng Cộng sản Liên xô tặng Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đây là những chiếc xe đã dùng phục vụ Chủ tịch Hồ Chí Minh trong thời gian Người sống và làm việc ở khu Phủ Chủ tịch.

Khu di tích còn có các điểm di tích ngoài trời, các cây di tích gắn với những bài học về tình yêu thiên nhiên, bài học về tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, nếp sống, về con người với nhau và ý thức bảo vệ thiên nhiên... *Giàn hoa Phủ Chủ tịch*, nằm ở phía sau tòa nhà Phủ Chủ tịch, như một phòng khách đặc biệt, tạo sự thoải mái, tự nhiên không bị giới hạn bởi không gian và các nghi thức ngoại giao. Đây cũng chính là nét độc đáo trong phong cách tiếp khách của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Tại địa điểm này, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tiếp đón nhiều đoàn đại biểu trong nước và quốc tế. Vào những dịp Tết Nguyên đán, Tết Trung thu, ngày Quốc tế thiếu nhi 1-6, Người dành thời gian đón các cháu thiếu niên, nhi đồng đến vui chơi, xem các cháu múa hát.

Vào năm 1965, những người làm vườn phát hiện một chùm rễ đa nhỏ từ trên cành rủ xuống lơ lửng và Người đã gợi ý cách kéo rễ đa xuống đất để vừa không vướng lối đi vừa tạo cho cây có một thể vững

chắc và đẹp. Mọi người làm theo cách Người hướng dẫn, sau gần 3 năm mới đưa được rễ cây xuống đất. Khi hoàn thành công việc, mọi người đến báo cáo kết quả với Chủ tịch Hồ Chí Minh. Người nói: Đưa rễ đa xuống đất tuy là việc nhỏ nhưng để thực hiện được cũng không dễ dàng mà cần phải có lòng *kiên trì và quyết tâm*. Qua sự việc này, Người giáo dục cho thanh niên về phẩm chất đặc biệt ấy. Trong một lần nói chuyện với thanh niên, Bác đã ân cần khuyên bảo: “Không có việc gì khó, chỉ sợ lòng không bền, đào núi và lấp biển, quyết chí ắt làm nên”. Chính lời khuyên thanh niên của Người được xem như một chân lý, phương châm sống và hành động của thanh niên. Có một cây bụt mọc ở gần cầu từ Nhà sàn qua ao cá. Cây bị mối ăn ruỗng hết hai phần ba thân. Những người làm vườn định cắt bỏ cây nhưng Chủ tịch Hồ Chí Minh đã hướng dẫn cách cứu cho cây khỏi chết và phát triển bình thường. Người luôn quan niệm: cây cối cũng như con người, nếu bị bệnh mà biết cách và có công cứu chữa thì vẫn phát triển tốt. Một lần khác, Bác đi công tác xa hơn một tháng, lúc trở về, Người lại gần bên cầu ao vỗ tay gọi cá đến để cho ăn... nhưng hôm ấy, Người không thấy con cá gáy vẫy đò đến ăn. Khoảng mười ngày sau, ngồi bên ao cá, Người nói với đồng chí Kỳ: “Kia, con cá gáy đã đến rồi đây... Chà! Chà! Cái anh chàng này không biết lang thang tận đâu, giờ mới mò về. Bác nhận xét: Các chú ở nhà chắc là không cho cá ăn đều, nó mới phải đi kiếm ăn lằng bằng như thế. Rồi Bác hạ giọng như tự nói với mình: Với con người cũng thế, nhất là thanh niên, không quan tâm đến thì cũng như thế”¹¹.

Nơi ở và làm việc của Người ở Phủ Chủ tịch, có một con đường đã trở thành hình ảnh đẹp trong thơ ca: “Anh dắt em vào cõi Bác xưa - Đường xoài hoa trắng nắng đu đưa”. Liên quan đến *Đường Xoài* là những câu chuyện chứa đựng những suy nghĩ sâu xa về sự nghiệp trồng người mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết trong bản Di chúc lịch sử: “Bồi dưỡng

thể hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”. Đồng chí Vũ Kỳ nhớ lời dặn của Người: “Chú chịu khó tìm giống xoài miền Nam, trồng xen vào giữa Muôm, để nó kịp lớn lên, thay thế!”. “Mãi sau này tôi mới nghĩ ra, đây không phải chỉ là câu chuyện trồng cây, mà còn là câu chuyện trồng người của Bác”¹². Người luôn nhắc nhở chúng ta về sự nối tiếp của các thế hệ.

Người đã đi xa nhưng phong trào thi đua làm việc tốt vẫn rất có giá trị trong đời sống xã hội của đất nước. Rất nhiều bút tích, dòng cảm tưởng của các cá nhân, tập thể thanh niên đến tham quan Khu Di tích đã ghi lại những suy nghĩ, trách nhiệm của mình: “Cháu được đến thăm nơi Bác ở và làm việc tại Khu Phủ Chủ tịch. Cháu vô cùng biết ơn Bác, xem tư tưởng, đạo đức, phong cách của Bác là mục tiêu học tập, phấn đấu”; “Chuyến đi này thật sự ý nghĩa đối với mỗi chúng tôi, không chỉ giúp mở mang kiến thức mà còn hiểu rõ hơn về con người và tình cảm của Bác Hồ với nhân dân Việt Nam... Thế hệ con cháu mãi không quên công ơn của Người và luôn cố gắng xứng đáng với những điều Bác dạy, không phụ lòng mong mỏi của Bác”. “Chúng con nguyện mang sức trẻ, trí tuệ và lòng nhiệt huyết để xây dựng đất nước Việt Nam ngày càng giàu đẹp, phồn vinh”¹³.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng và Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, thanh niên đã phát huy vai trò nòng cốt trên mọi lĩnh vực kinh tế-văn hóa-xã hội, góp phần quan trọng trong sự nghiệp đổi mới phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc. Có nhiều phong trào cách mạng của tuổi trẻ, tiêu biểu như phong trào “Thanh niên lập nghiệp”, “Tuổi trẻ giữ nước”, “Thanh niên tình nguyện xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”. Đại hội đại biểu toàn quốc Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh lần thứ XI (nhiệm kỳ 2017-2022) đã phát động 3 phong trào lớn là: “Phong trào thanh niên tình nguyện”, “Phong trào tuổi trẻ sáng tạo” và “Phong trào tuổi trẻ xung kích

bảo vệ Tổ quốc” cùng 3 chương trình đồng hành, hỗ trợ thanh thiếu nhi: Chương trình đồng hành với thanh thiếu nhi trong học tập, nghiên cứu khoa học, làm chủ công nghệ; Chương trình đồng hành với thanh niên khởi nghiệp, lập nghiệp và Chương trình đồng hành với thanh thiếu nhi phát triển kỹ năng xã hội, nâng cao thể chất, đời sống văn hóa tinh thần. Các phong trào đã đi vào cuộc sống. Thanh niên tích cực hưởng ứng với tinh thần “khởi nghiệp”, lực lượng thanh niên, doanh nhân trẻ làm nòng cốt v.v. Một thế hệ thanh niên mới (trong đó có bộ phận thanh niên tiên tiến đi đầu trên nhiều lĩnh vực) có thái độ, nhận thức tốt và ý thức chính trị cao, có ý chí vượt qua khó khăn, vươn lên lập thân, lập nghiệp, phát huy mạnh mẽ truyền thống xung kích của lớp lớp thanh niên đi trước. Tuổi trẻ Việt Nam đã góp phần hiện thực hóa những mong muốn, tâm huyết của Chủ tịch Hồ Chí Minh và ngày càng khẳng định vai trò, đóng góp của thanh niên trong thực tiễn xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN, giàu mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

1. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, Nxb CTQG, H, 2011, T.4, tr. 216

2. *Sđđ*, T. 9, tr. 265

3. *Sđđ*, T. 11, tr. 399

4. *Sđđ*, T. 13, tr. 90

5, 6. *Sđđ*, T.1 4, tr. 578, 619

7. *Sđđ*, T. 5, tr. 49

8. *Sđđ*, T. 15, tr. 569

9. Nhiều tác giả: *Một giờ với đồng chí Hồ Chí Minh*, Nxb Thanh niên, H, 1975

10. Tạ Hữu Yên: *Mệnh mệnh tình thương Hồ Chí Minh*, Nxb Thanh Niên, H, 2002

11, 12. Vũ Kỳ: *Thư ký Bác Hồ kể chuyện*, Nxb CTQG, H, 2020, tr. 222, 222

13. *Sổ Cảm tưởng lưu tại Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch*.